

Afzender: VEBAN, Vereniging van bedrijven Amsterdam-Noord
Contactpersoon: Patricia Wouda, belangenbehartiging
belangenbehartiging@veban.nl of 06-24894149

Aan:
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Betreft: Zienswijze wijziging werkingsgebieden Omgevingsverordening

Amsterdam, 10 oktober 2024

Geacht college,

Hierbij reageren wij op het besluit om de bedrijfslocatie van de scheepswerf van Damen Shiprepair Amsterdam aan te wijzen als Industrierrein van Provinciaal Belang (IPB).

Deze scheepsreparatiewerf is onderdeel van de voormalige NDSM-werf en heeft een onlosmakelijke binding met de geschiedenis van de Amsterdamse scheepsbouw en de identiteit van Amsterdam-Noord. De combinatie van gegraven dokken en de grootste machine- en staalconstructiehallen van Nederland is uniek. De werf is van groot belang voor de Amsterdamse haven, de bedrijven in het Noordzeekanaalgebied en voor de Nederlandse maritieme sector.

Daarnaast is ook de praktische werkgelegenheid die de scheepswerf biedt van niet te onderschatten waarde voor de bewoners van Noord en de regio. Het tekort aan werklocaties en het behoud van bedrijven is een urgent thema in Amsterdam-Noord. Stadsdeel Noord is een stadsdeel waar de werkloosheid structureel hoger ligt dan in andere delen van de stad. Het behoud van praktische arbeidsplaatsen is daarom van groot belang om een gezonde balans tussen wonen en werken te behouden. VEBAN heeft de afgelopen jaren met regelmaat zijn zorgen uitgesproken over de transformatieplannen van de gemeente Amsterdam, die teveel ten koste gaan van de broodnodige ruimte voor bedrijven. VEBAN is voorstander van woningbouw, maar de plannen zoals ze er nu liggen – en reeds in uitvoering zijn – zorgen niet voor evenwichtige vitale wijken met een gezonde functiemenging. Ze zorgen voor eenzijdige woonwijken waar bedrijven en werkgelegenheid in de verdrukking komen.

Uit de monitor Monitor Bedrijfsruimte Amsterdam blijkt dat het aantal vierkante meter bedrijfsruimte in Amsterdam schrikbarend daalt.¹ Die daling is sterker dan de landelijke trend. In 2021 *halveerde* het aanbod bijna ten opzichte van 2020. En in 2022 is het aanbod wederom afgenomen. Uit recent onderzoek van Waag Futurelab blijkt dat van de op dit moment in Amsterdam-Noord aanwezige maakbedrijven ongeveer de helft binnen 5 jaar moet verdwijnen.² Voor een kwart van de bedrijven is nog onduidelijk wanneer zij weg moeten, maar ook voor hen is de toekomst onzeker. Amsterdam heeft een steeds groter tekort aan ruimte voor bedrijven en dat tekort zal alleen maar meer toenemen. Het feit dat we in heel Nederland onder een gezond leegstandsniveau zijn gezakt, maakt de Amsterdamse situatie alleen maar nijpender, omdat de uitwijkmogelijkheden voor bedrijven dus ook minimaal zijn.

¹ <https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/13617731/1>

² <https://waag.org/nl/article/voor-maakindustrie-noord-geen-ruimte-meer/>

Dit wreekt zich ook in de situatie van de scheepswerf. De gemeente Amsterdam zet al jaren in op een herontwikkeling van deze locatie, maar vooralsnog zonder de scheepswerf een reëel alternatief te bieden. De gegraven dokken van de werf kunnen bovendien niet zomaar verhuisd worden naar een andere locatie. Het is volkomen terecht dat het Rijk en de Provincie een reële oplossing voor dit probleem als randvoorwaarde stellen voor een eventuele herontwikkeling. Dat had de gemeente ook moeten doen. Het is positief dat de komende twee jaar een pas op de plaats wordt gemaakt om alsnog te komen tot oplossingen.

Voor bedrijventerrein Cornelis Douwes – waar de locatie van de scheepswerf onder valt – is de woningbouw dit voorjaar uitgesteld tot na 2040. Het ligt voor de hand om een eventuele herontwikkeling van de scheepswerf in samenhang te zien met het omliggende gebied en te besluiten om ook hier *in ieder geval* voor 2040 geen herontwikkeling te laten plaatsvinden. Het perspectief van een mogelijke toekomstige herontwikkeling maakt lange termijn investeringen door de bedrijven in het gebied onmogelijk.

Bovendien is de beschikbare ruimte voor bedrijven en industrie in Amsterdam in rap tempo onder de minimale behoefte van de stad gedaald. Iedere eventuele herontwikkeling dient met uiterste zorgvuldigheid te worden bekeken en zou geen doorgang moeten vinden voordat er adequate alternatieve ruimte is gevonden. Cornelis Douwes is een bedrijventerrein met gebouwen die veelal onder architectuur zijn gebouwd en waar recent nieuwe bedrijfspanden volgens de laatste duurzaamheidsinzichten zijn gebouwd. Dit zou een plek moeten zijn die we als stad in zijn huidige functie niet kwijt zouden moeten willen raken.

Met een vriendelijke groet,

Rob Post, voorzitter VEBAN